

Informace pro volební strany

Volby do zastupitelstev obcí upravuje ***zákon č. 491/2001 Sb.***, o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), prováděcím předpisem je ***vyhláška č. 59/2002 Sb.***, o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“).

Na základě rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 23.5.2018 ***se volby do zastupitelstev obcí se budou konat ve dnech 5. a 6. 10.2018.***

1. Volební strany

Volební stranou mohou být podle § 20 volebního zákona:

- ***registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena***
- ***jejich koalice,***
- ***nezávislí kandidáti,***
- ***sdružení nezávislých kandidátů***
- ***sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů.***

Dále toto ustanovení stanoví, že politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce; podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany.

2. Kandidáti

Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, kterým je podle § 4 odst. 1 volebního zákona státní občan ČR, který alespoň ve druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je v den voleb v dané obci přihlášen k trvalému pobytu nebo státní občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv, tj. státní občan jiného členského státu EU s trvalým nebo registrovaným přechodným pobytem v dané obci, který alespoň ve druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let.

U kandidáta ***nesmí být dále překážka výkonu volebního práva*** uvedená v § 4 odst. 2 písm. a) až d) volebního zákona, tj. zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody, omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva, zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu ochrany zdraví lidu nebo výkon služby vojáka z povolání v zahraničí nebo výkon služby vojáka v záloze v zahraničí. Poslední podmínkou, která ale nebrání zvolení za člena zastupitelstva obce, nýbrž následnému výkonu mandátu, je podmínka uvedená v § 5 odst. 2 a 3 volebního zákona, který řeší ***otázku neslučitelnosti funkcí.***

Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce.

3. Kandidátní listina

Podání kandidátní listiny upravuje § 21 volebního zákona. Vzor kandidátní listiny je uveden ve vyhlášce jako vzor č. 6. Náležitosti kandidátní listiny taxativně vymezuje § 22 volebního zákona.

a) Náležitosti kandidátní listiny

Kandidátní listina musí obsahovat:

- **název zastupitelstva** města / obce,
- **označení volebního obvodu**, jsou-li volební obvody vytvořeny,
- **název volební strany** a označení, o jaký **typ volební strany** podle § 20 odst. 1 volebního zákona jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí,
- **jména a příjmení kandidátů, pohlaví, jejich věk** (aktuální ke dni podání kandidátní listiny) a **povolání** (je věcí kandidáta, zda uvede povolání, ve kterém se vyučil, nebo které vystudoval, nebo které vykonává, popř. funkci, kterou zastává; nemělo by se jednat o činnost, která zjevně není povoláním či zaměstnáním, ale pouhým zájmem či zálibou nebo byla informací o jeho angažovanosti), **část obce**, nečlenil-li se obec na části, **obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu** (nikoliv celá adresa), **název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí** (v takovém případě se uvede "bez politické příslušnosti"),
- **pořadí na kandidátní listině** vyjádřené pomocí arabského čísla,
- **jméno a příjmení zmocněnce** volební strany a **jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu**, není-li volební stranou nezávislý kandidát,
- **jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo**,
- **jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta**,
- **podpis zmocněnce volební strany; u nezávislého kandidáta podpis kandidáta;**
- **podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.**

Vzor kandidátní listiny je uveden ve vyhlášce jako vzor č. 6.

b) Počet kandidátů

Počet kandidátů na kandidátní listině **je limitován počtem členů volených do příslušného zastupitelstva obce**. V obcích, kde se má volit 7 a méně členů zastupitelstva, může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů. Například v obcích, kde se má volit 7 členů zastupitelstva, může být na kandidátní listině uvedeno až 9 kandidátů, má-li se volit 6 členů až 8 kandidátů a má-li se volit 5 členů až 6 kandidátů.

c) Prohlášení kandidáta

Ke kandidátní listině musí být **přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta**, že souhlasí se svou kandidaturou, že mu **nejsou známy překážky volitelnosti**, popřípadě, **je-li** u kandidáta, v době podání kandidátní listiny překážka (např. nedosáhl věku 18 let, není v obci přihlášen k trvalému pobytu apod. – viz ust. § 4 a 5 volebního zákona), uvede se, **v čem překážka spočívá s tím, že pomine ke dni voleb** do zastupitelstva obce a že **nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině** pro volby do téhož zastupitelstva obce. Na prohlášení kandidát uvede místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu (plná adresa dle občanského průkazu občana ČR nebo evidovaného přechodného pobytu dle průkazu totožnosti u občana členského státu EU), a datum narození (§ 22 odst. 3 volebního zákona).

Vzor kandidátní listiny je uveden ve vyhlášce jako vzor č. 6.

d) Petice

*Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, je třeba podle § 21 odst. 4 volebního zákona **připojit ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími kandidaturu této volební strany.** Náležitosti petice vymezuje citované ustanovení zákona. **V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje, a rok konání voleb.** Vedle podpisu voliče musí být **uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu,** jinak tento hlas pro podporu volební strany nelze započítat. Nezapočítávají se také podpisy kandidátů samých. Podepisovat se na petici mohou jen voliči, tj. musí být také splněna podmínka trvalého pobytu petenta v dané obci. Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k volebnímu zákonu a je uveřejněn nejpozději 85 dnů přede dnem voleb na úřední desce registračního úřadu (**nejpozději 12. července 2018**).*

e) Zmocněnec a jeho náhradník

Volební strana, s výjimkou nezávislého kandidáta, činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce. Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba s omezením svéprávnosti nebo kandidát té volební strany, za níž jedná.

Úkony zmocněnce je volební strana vázána. Svého zmocněnce může volební strana písemně odvolat; zmocnění zaniká okamžikem doručení tohoto odvolání registračnímu úřadu (§ 22 odst. 4 volebního zákona). Je-li náhradník uveden na kandidátní listině a zmocněnec odvolán, nastupuje náhradník automaticky na uvolněné místo.

Volební strany s výjimkou nezávislého kandidáta mohou prostřednictvím zmocněnce nejpozději do **31. července 2018** doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty a vzájemně měnit jejich pořadí.

4. Podání, posouzení a registrace kandidátní listiny

a) Podání kandidátní listiny

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva *obce mohou podávat pouze volební strany.* Každá volební strana může podat *pro volby do téhož zastupitelstva obce pouze jednu kandidátní listinu.* Volební strany předají podle § 21 odst. 3 volebního zákona kandidátní listinu a v případě sdružení nezávislých kandidátů nebo nezávislého kandidáta i petici nejpozději 66 dnů přede dnem voleb do zastupitelstva obce **do 16.00 hodin registračnímu úřadu, tj. nejpozději 31. července 2018 do 16:00 hodin.** V uvedené lhůtě je třeba, aby byla kandidátní listina již registračnímu úřadu doručena, nestačí tedy např. její předání k poštovní přepravě. Lhůty podle zákona nelze prodloužit, ani prominout jejich zmeškání. Registrační úřad potvrdí podání kandidátní listiny zmocněnci volební strany (§ 22 odst. 4) nebo nezávislému kandidátu.

Přehled obcí ve svém územním obvodu, pro které je registračním úřadem, zveřejní pověřený obecní úřad své úřední desce nejpozději 85 dnů přede dnem voleb (**nejpozději 12. července 2018**).

b) Posouzení a registrace kandidátní listiny

Registrační úřad přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb, tj. **od 31. července do 6. srpna 2018, zda kandidátní listina obsahuje všechny náležitosti** stanovené volebním zákonem. V případě, že by *tomu tak nebylo*, byla by *volební strana* prostřednictvím zmocněnce registračním úřadem, dle § 23 odst. 1 volebního zákona ve lhůtě nejpozději 58 dnů přede dnem voleb (**nejpozději 8. srpna 2018**) *písemně vyzvána, aby nejpozději* ve lhůtě do 53 dnů přede dnem voleb (**do 13. srpna 2018**) *nedostatky odstranila.* Pokud volební strana *závady* ve shora uvedené lhůtě neodstraní, rozhodne registrační úřad ve lhůtě 48 dnů přede dnem voleb (**do 18. srpna 2018**) *o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině* (§ 23 odst. 2

volebního zákona), *nebo o odmítnutí kandidátní listiny* (§ 23 odst. 3 písm. b) volebního zákona). Pokud však kandidátní listina *splňuje náležitosti* podle volebního zákona, *rozhodne registrační úřad ve stejné lhůtě o její registraci* (§ 23 odst. 3 písm. a) volebního zákona).

c) Možnost soudního přezkumu

Proti odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině nebo proti provedení registrace kandidátní listiny se může volební strana, která podala kandidátní listinu, a u škrtnutí kandidáta, i tento kandidát, domáhat do 2 pracovních dnů od doručení rozhodnutí (za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení na úřední desce registračního úřadu) domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu.

5. Vzdání se a odvolání kandidatury

Podle ustanovení § 24 volebního zákona se *může kandidát písemným prohlášením doručeným příslušnému registračnímu úřadu do 48 hodin před zahájením voleb, tj. do 3. října 2018 14:00 hod., vzdát své kandidatury. U kandidátních listin podaných politickými stranami, politickými hnutími nebo jejich koalicemi může ve stejné lhůtě písemně odvolat kandidaturu kandidáta též zmocněnec*. Prohlášení o vzdání se nebo odvolání kandidatury nelze vzít zpět.

6. Delegation do okrskových volebních komisí

Každá *volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována* pro volby do zastupitelstva města/obce, *může delegovat nejpozději do 30 dnů přede dnem voleb (do 5. září 2018 do 16:00 hodin) jednoho člena a jednoho náhradníka do každé z okrskových volebních komisí* na území dané obce. *Delegováním členů a náhradníků se rozumí doručení jejich seznamu starostovi města/obce, a to v listinné nebo elektronické podobě. Seznam musí obsahovat jméno a příjmení, datum narození a adresu místa trvalého pobytu člena, popřípadě náhradníka* (případně přechodného pobytu jde-li o cizince dle § 4 odst. 1) *a jméno a příjmení a podpis zmocněnce volební strany; tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát, podpis tohoto kandidáta*. Dále může seznam obsahovat i údaj, do které okrskové volební komise mají být delegováni členové a náhradníci zařazeni; pokud tento údaj chybí, zařadí je do okrskových volebních komisí starosta.

Delegovaní členové jsou povinni zúčastnit se všech zasedání, a to včetně prvního zasedání.

Členem okrskové volební komise se může stát státní občan ČR a státní občan jiného státu, jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána, je přihlášen k trvalému pobytu v obci na území ČR a který v den složení slibu dosáhl věku nejméně 18 let (slib se skládá na 1. zasedání okrskové volební komise), u něhož nenastala překážka k výkonu volebního práva a který není kandidátem pro volby do zastupitelstva obce, pro které je okrsková volební komise vytvořena.

7. Volební kampaň

Prezentace kandidujících subjektů ve volební kampani je ponechána na jejich vůli. Podle § 30 odstavce 3 citovaného ustanovení je ve dny voleb zakázána volební agitace a propagace pro volební strany v objektu, v němž je umístěna volební místnost, a v jeho bezprostředním okolí. *V době počínající třetím dnem přede dnem voleb do zastupitelstev obcí (2. října 2018) a končící ukončením hlasování (6. října 2018) nelze zveřejňovat předvolební a volební průzkumy.*

Ing. Jaroslav Kovaříček, CSc.
vedoucí organizačně-správního odboru

Vyřezáno dne: 12.7.2018